

حقوق شهروندی در قلمرو لیزینگ

مطالعه تطبیقی در حقوق بین الملل و نظام حقوقی کشورهای منتخب

مؤلف

محمود گنج بخش

عضو هیأت علمی دانشگاه خوارزمی

www.ketab.ir

دانشگاه خوارزمی

تهران ۱۴۰۰

سرشناسه	:	گنج‌بخش، محمود، ۱۳۴۹-
عنوان و نام پدیدآور	:	حقوق شهروندی در قلمرو لیزینگ: مطالعه تطبیقی در حقوق بین‌الملل و نظام حقوقی کشورهای منتخب / مؤلف محمود گنج‌بخش.
مشخصات نشر	:	تهران: دانشگاه خوارزمی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۲۴۰ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۸۵۸۷-۵۳-۸
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۲۳۲ - ۲۴۷.
موضوع	:	اجاره و خدمات اجاره‌ای - قوانین و مقررات Lease and rental services-- Law and legislation
موضوع	:	حقوق مدنی Civil rights
شناسه افزوده	:	دانشگاه خوارزمی
رده بندی کنگره	:	HD۹۹۹۹
رده بندی دیویی	:	۳۳۳/۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۵۸۷-۵۳-۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیا

دانشگاه خوارزمی

عنوان کتاب	:	حقوق شهروندی در قلمرو لیزینگ - مطالعه تطبیقی در حقوق بین‌الملل و نظام حقوقی کشورهای منتخب
مؤلف	:	دکتر محمود گنج‌بخش
ناشر	:	دانشگاه خوارزمی
چاپ و صحافی	:	دانشگاه خوارزمی
صفحه‌آرا	:	صدیقه عرب
طراح جلد	:	فاطمه منظور
نوبت و سال چاپ	:	اول، ۱۴۰۰
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۸۵۸۷-۵۳-۸
شمار	:	۵۰۰ نسخه
قیمت	:	۶۷۰۰۰۰ ریال

آدرس: تهران، خ شهید مفتاح، شماره ۴۳، کدپستی ۱۴۹۱۱-۱۵۷۱۹ تلفن مرکز پخش: ۸۸۳۱۱۸۶۶

pub@khu.ac.ir

www.khu.ac.ir

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

پیشگفتار.....	۹
طرح مسأله.....	۹
ضرورت و اهمیت مسأله.....	۱۲
مفهوم لیزینگ.....	۱۳
لیزینگ در حقوق بین الملل.....	۲۰
ارزیابی ادبیات حقوق شهروندی در قلمرو لیزینگ (واسپاری).....	۲۱
قدردانی.....	۲۸
فصل اول: کلیات حقوق شهروندی.....	۲۹
مبحث اول: پیشینه حقوق شهروندی.....	۲۹
گفتار اول: پیشینه اقدامات بین المللی.....	۳۰
گفتار دوم: دیدگاه شریعت اسلام.....	۳۲
گفتار سوم: پیشینه اقدامات ملی.....	۳۳
مبحث دوم: مفهوم شهروند و حقوق شهروندی.....	۴۱
گفتار اول: مفهوم شهروند.....	۴۱
گفتار دوم: مفهوم حقوق شهروندی.....	۴۹
گفتار سوم: مفهوم شهروند و حقوق شهروندی در تأمین مالی لیزینگ.....	۶۲
مبحث سوم: معرفی، تفسیر و نظارت بر منابع حقوق شهروندی.....	۷۰
گفتار اول: منابع حقوق شهروندی.....	۷۰
گفتار دوم: سلسله مراتب منابع حقوق شهروندی و نظارت بر آن‌ها.....	۷۴
گفتار سوم: تفسیر منابع حقوق شهروندی.....	۷۶
مبحث چهارم: حکومت و ضمانت اجرای حقوق شهروندی.....	۷۷
فصل دوم: اصول و مبانی حقوق شهروندی در شرکت‌های لیزینگ.....	۸۳
مبحث اول: اصول مدیریت شایسته و کارآمد.....	۸۳
بند اول: اصل حق بر اداره شایسته امور صنعت لیزینگ بر پایه قانون‌مداری و حسن تدبیر.....	۸۳
بند دوم: اصل حق بر کارآمدی و کارایی در صنعت لیزینگ.....	۹۰
بند سوم: اصل حق بر رعایت قانون و انجام امور اداری مبتنی بر اصل بیطرفی در لیزینگ.....	۹۱
مبحث دوم: اصل شفافیت.....	۹۵

- بند اول: حق بر الزام به اطلاع‌رسانی تصمیمات و اقدامات اداری همه مسئولین و کارکنان دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های لیزینگ..... ۹۵
- بند دوم: حق بر الزام به ارائه و انتشار مستمر اطلاعات غیرطبقه‌بندی شده..... ۹۶
- بند سوم: حق بر امکان دسترسی مستمر شهروندان به مدیران و کارکنان..... ۱۰۵
- بند چهارم: حق بر شفافیت در صنعت لیزینگ..... ۱۰۶
- مبحث سوم: اصل پاسخگویی..... ۱۰۹
- بند اول: حق بر پاسخگویی و قابل دسترس بودن..... ۱۰۹
- بند دوم: مشارکت حسابداران و مدیران مالی در امر پاسخگویی..... ۱۱۲
- بند سوم: مبانی پرسش‌گری و پاسخ‌گویی..... ۱۱۳
- مبحث چهارم: اصل دادخواهی..... ۱۱۴
- بند اول: حق بر تحقق عدالت و انصاف در صنعت لیزینگ..... ۱۱۴
- بند دوم: حق بر امکان دسترسی سهل و بدون تبعیض به مراجع صالح و بی‌طرف قضائی، اداری و نظارتی..... ۱۱۷
- فصل سوم: مصادیقی از حقوق شهروندی در شرکت‌های لیزینگ..... ۱۲۱
- مبحث اول: قواعد اساسی در تعیین مصادیق حقوق شهروندی در شرکت‌های لیزینگ..... ۱۲۱
- بند اول: تحقق مفهوم مسئولیت اجتماعی شرکتی در شرکت‌های لیزینگ..... ۱۲۲
- بند دوم: تحقق مفهوم حاکمیت شرکتی در شرکت‌های لیزینگ..... ۱۲۳
- بند سوم: تحقق مفهوم شهروند شرکتی در شرکت‌های لیزینگ..... ۱۲۹
- مبحث دوم: مصادیقی از حق بر کرامت انسانی..... ۱۳۲
- بند اول: حق بر خورداری از کرامت انسانی و رفتار محترمانه و اسلامی در صنعت لیزینگ..... ۱۳۲
- بند دوم: حق حفظ و رعایت حریم خصوصی همه افراد در صنعت لیزینگ..... ۱۳۶
- بند سوم: حق اشخاص توان‌خواه در برخورداری کامل و سریع از امتیازات خاص قانونی..... ۱۳۸
- مبحث سوم: مصادیقی از حق بر آگاهی..... ۱۳۸
- بند اول: حق بر آگاهی به موقع از تصمیمات و فرآیندهای اداری و دسترسی به اطلاعات مورد نیاز در صنعت لیزینگ..... ۱۳۸
- بند دوم: گزارشگری شهروند شرکتی در شرکت‌های لیزینگ نمونه‌ای از اطلاع‌رسانی..... ۱۴۰
- مبحث چهارم: مصادیقی از حق بر آزادی بیان..... ۱۴۴
- بند اول: حق بر اظهارنظر آزاد در صنعت لیزینگ..... ۱۴۴
- بند دوم: حمایت از افراد گزارش دهنده و منتقد در صنعت لیزینگ..... ۱۴۵
- مبحث پنجم: مصادیقی از حق بر تساوی در برابر قانون..... ۱۴۶
- بند اول: حق برخورداری از اعمال بی‌طرفانه قوانین و مقررات..... ۱۴۶

طرح مسأله

در تاریخ ۵ تیر ۱۳۹۴ در آستانه سالگرد شهادت شهدای هفتم تیر و هفته قوه قضائیه در تیتراژ اول برخی خبرگزاری‌ها هشدار مهمی در خصوص شرکت‌های لیزینگ به نقل از معاون اول این قوه اعلام گردید: «فعالیت ۱۰۰۰ شرکت لیزینگ بدون مجوز در کشور» در ادامه چنین آمده بود: «بسیاری از مؤسسات و شرکت‌های اعتباری، واسپاری و صرافی‌ها در مسائل پولی به‌نحوی دخالت دارند و فعالیت بسیاری از آن‌ها غیرمجاز است».^۱

در تاریخ ۱۲/۶/۱۳۹۶ و در صد و هفدهمین نشست خبری، سخنگوی قوه قضائیه اظهار داشت که: «از مردم خواهش می‌کنم اگر شرکت لیزینگی سود سرشماری ماهیانه پرداخت می‌کند، شک کنند و دقیقاً بپرسند مردم می‌گویند خانه خود را فروخته و پول‌ها را در این مؤسسات سرمایه‌گذاری کردند».^۲

در تاریخ ۱۸ مهر ۱۳۹۷ دادستان کل کشور گفت: «بسیاری از پرونده‌ها در ارتباط با شرکت‌های لیزینگی است که باید تحت نظارت بانک مرکزی فعالیت می‌کردند اما از نظارت خارج بودند و اکنون چنین پرونده‌هایی در محاکم قضائی جریان دارد».^۳

در ۲۰ آبان ۱۳۹۷ سخنگوی محترم قوه قضائیه در صدوسی و سومین نشست خبری اعلام نمود که: «در یکی از پرونده‌های سنگین خودرویی برای ۷ نفر کیفرخواست صادر شده است و برای ۴ نفر از شرکت لیزینگ کیمیایی که ۱۲۰۰ شاکی دارد نیز کیفرخواست صادر شده است».^۴

۱. محسنی اژه‌ای، فعالیت ۱۰۰۰ شرکت لیزینگ بدون مجوز در کشور، ۱۳۹۴.

۲. محسنی اژه‌ای، ورود دادستانی به موضوع واگذاری اتوبوس هرمزگان، ۱۳۹۶.

۳. منتظری، اژه‌ای، بخشی از مدیریت آلوده به فساد شده، ۱۳۹۷.

۴. محسنی اژه‌ای، نشست خبری اژه‌ای، از حبس قاضی رشوه‌گیر تا حکم فساد، ۱۳۹۷.